

Diumenge 28 de setembre, Amposta

Lloc Sala Gran Museu de les Terres de l'Ebre.

Matí, de 9:30 a 13:00h

- Ponència "Els esclaus republicans de la Todt", a càrrec de Jaume Camps, Professor de la Universitat Rovira i Virgili.
- Descans.
- Taula rodona debat. **Cal recuperar la història?**
- Cloenda del Congrés.

Durant els dies del Congrés les persones assistents podran participar en altres activitats complementàries: exposició, concert, cinema...

COMITÈ CIENTÍFIC

- Guadalupe Adámez, professora d'Història de la U. de Alcalá de Henares.
- Roció Arnal Lorenzo, professora Universitat Rovira i Virgili.
- Ivan Cabello, Université Bretagne Orientale, expert TODT Brest.
- Núria Gil Duran, professora Universitat Rovira i Virgili.
- Jaume Camps Girona, professor de la Universitat Rovira i Virgili.
- Santiago Castellà, professor de Dret Internacional de la URV.
- Gutmaro Gómez Bravo, Catedràtic Universidad Complutense de Madrid.
- Diego Gaspar Celaya, professor de la Universidad de Zaragoza.
- Josep Maria Pons Altès, professor de Didàctica de la URV.
- Xosé Manoel Núñez-Seixas, catedràtic d'Història Contemporània de la Universidad de Santiago de Compostela.

COMITÈ ORGANITZADOR

- Andreu Caralt Giménez	- Núria Gil Duran
- Joan Baptiste Beltran Reverter	- Carme Maigí Canalda
- Sònia Castelló Torà	- Marc March Mayo
- Quim Fatsini Duran	- Mireia Margalef Faneca
- Pere Ferré Panisello	- Màrius Pont Fandos
- Sílvia Folqué Beltran	

LLOC DE REALITZACIÓ

Dia 19 de setembre a TORTOSA

Sessió inicial i ponència marc
Lloc: Aula Magna, Campus Terres de l'Ebre de la URV.
Avinguda Remolins, 13-15 - Tortosa

Del 20 al 21 de setembre a TORTOSA

Lloc: Aula didàctica Museu de Tortosa
Rambla Felip Pedrell, 3

Del 26 al 28 de setembre a AMPOSTA

Lloc: Sala Gran Museu de les Terres de l'Ebre
Carrer Gran Capitan, 34

INFORMACIÓ I SECRETARIA DEL CONGRÉS

Amics i Amigues de l'Ebre
Passeig de Ribera, s/n
43500 TORTOSA
Tel. 623 599 584 - 678 310 577
A/e: administracio@amicsebre.cat
www.ebre2guerramundial.org

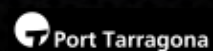
Organitza:

Col·laboradors institucionals:

Amb el patrocini de:

CONGRÉS INTERNACIONAL EBRENC I EBRENQUES A LA II GUERRA MUNDIAL

TORTOSA - AMPOSTA

Del 19 al 28 de setembre de 2025

A QUI VA ADREÇAT

El congrés va adreçat a estudiants, professorat, especialistes, persones interessades a conèixer els darrers estudis realitzats sobre el tema i al públic en general.

PRESENTACIÓ

L'any 2025 es commemora el 80è aniversari del final de la Segona Guerra Mundial, un dels esdeveniments històrics més rellevants del segle XX.

Aquest episodi, sagnant i tràgic, conjuntament amb la Guerra Civil espanyola, va marcar un punt d'inflexió al nostre territori: l'exili, la mort i la tragèdia van provocar que molts habitants dels nostres pobles es convertissin en víctimes d'un conflicte que els resultava molt llunyà. El drama va ser doble, ja que moltes de les persones afectades van patir l'exili i després de passar penúries es trobaren, directament o indirecta, implicades en una altra guerra.

Per això, el nostre objectiu és generar un espai de coneixement i de debat on no es repeteixin aspectes històrics ja explicats amb escreix, sinó que es creï una visió propera, contrastada i innovadora a l'hora d'explicar aquells fets.

INSCRIPCIONS

Les inscripcions es faran via web.

www.ebre2guerramundial.org. a l'apartat **Vols participar?**. La inscripció no serà efectiva fins al pagament dels drets de matrícula.

RECONeixEMENTS ACADÈMICS

Està previst que el congrés sigui una activitat reconeguda pel Departament d'Ensenyament amb una certificació de **31 hores**, i que estigui inclosa dins del **Pla de Formació Zona del Departament d'Ensenyament**.

Per a rebre el reconeixement caldrà justificar l'assistència al 80% de les activitats acadèmiques congressuals.

EIXOS TEMÀTICS

1. Exili i deportació. Els ebrencs als camps de concentració nazis.
2. Lluita. Ebrencs a la resistència francesa.
3. Treball forçat. Ebrencs participant al TODT.
4. Exèrcit. Ebrencs lluitant els exèrcits aliats.
5. Exèrcit. Ebrencs a la *División Azul*.
6. El paper de les dones ebrencs a la Segona Guerra Mundial.
7. Memòria i didàctica.

PROGRAMA

El congrés té una durada de 31 hores i es realitza en dos caps de setmana consecutius per tal de tractar amb la màxima amplitud els diferents eixos temàtics i facilitar l'assistència de totes les persones interessades.

En la pàgina web del congrés haurà tota la informació necessària sobre llocs on se celebrarà el congrés i altres informacions d'interès per a les persones participants.

El programa previst és aquests:

Dídivendres 19 de setembre, Tortosa

Lloc: Aula Magna Campus Terres de l'Ebre de la URV

Tarda de 19:00 a 22:00h

- Acreditacions i lliurament de materials.
- Acte solemne d'inauguració del congrés.
- Ponència marc. **“La Segona Guerra Mundial i la participació d'Espanya”** a càrrec de Joan Villarroya, catedràtic d'Història Contemporània de la Universitat de Barcelona.

Dissabte 20 de setembre

Lloc: Aula didàctica Museu de Tortosa

Matí, de 9:30 a 14:00h

- Ponència **“Ebrencs als camps de concentració nazis”** a càrrec de Joan Batiste Beltran (historiador i especialista en Camps de Concentració Nazis)
- Comunicacions.
- Descans.
- Ponència. **“Historia de la deportación española a los campos de concentración nazis”**, a càrrec de Gutmaro Gómez Bravo, catedràtic d'Història Contemporània de la Universidad Complutense de Madrid.
- Comunicacions.

Tarda, de 16:00 a 19:00h

- Ponència **“El exilio del 39: una parte de España obligada a irse. Dolor del exilio y triunfo de las ideas”** a càrrec de Geneviève Dreyfus-Armand doctora en història, experta en l'exili espanyol. Conservadora general honorària de biblioteques. Directora de la Bibliothèque de documentation internationale contemporaine.
- Comunicacions.
- Cinema i col·loqui. **“Marco, la verdad inventada”** (2024). Posteriorment hi haurà un col·loqui amb alguns dels participants de la pel·lícula i membres de Amicals sobre camps de concentració nazis.

Diumenge 21 de setembre

Lloc: Aula didàctica Museu de Tortosa

Matí, de 9:30 a 14:00h

- Ponència **“Participació de catalans en l'exèrcit anglès i rus durant la II Guerra Mundial”**, a càrrec de Daniel Arasa, periodista i especialista en la Segona Guerra Mundial.
- Comunicacions.
- Descans.
- Ponència **“Divisionarios azules** de les Terres de l'Ebre, una aproximació històrica”, a càrrec de Sònia Castelló, periodista i historiadora.
- Comunicacions.

Dídivendres 26 de setembre (Amposta)

Lloc: Sala Gran Museu de les Terres de l'Ebre

Tarda de 18:00 a 21:00h

- Ponència **“Quan la Història torna: exilis d'ahir i d'avui”**, a càrrec de Víctor Grau, professor de Didàctica de les Ciències Socials de la Universitat Rovira i Virgili.

Dissabte 27 de setembre

Lloc: Sala Gran Museu de les Terres de l'Ebre

Matí, de 9:30 a 14:00h

- Ponència **“La utilitat dels enfocaments locals i micro històrics per a comprendre millor la història de la División Azul”**, a càrrec de Xosé Manoel Núñez-Seixas, catedràtic d'Història Contemporània de la Universidad de Santiago de Compostela.
- Ponència **“La participació de Republicans Catalans i Espanyols a l'exèrcit anglès durant la Segona Guerra Mundial”**, a càrrec de Sean Scullion, historiador i militar Anglès.
- Descans.
- Ponència **“Participació de Catalans i Espanyols en l'exèrcit francès”**, a càrrec de Diego Gaspar Celaya, professor de Historia Contemporánea de la Universidad de Zaragoza.
- Comunicacions.

Tarda, de 16:00 a 19:00h

- Ponència **“Participació de les dones catalanes a la Segona Guerra Mundial”** a càrrec de Mar Trallero, Doctora en Filologia Espanyola, màster en Literatura Comparada per la UAB, especialista en literatura a l'exili.
- Comunicacions.
- Descans.
- Ponència **“Con el corazón dolorido de una madre”: el exilio español en femenino**. a càrrec de Guadalupe Adámez, professora d'Història de la Universidad de Alcalá de Henares.